

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«ІСТОРІЯ, ЄВРОПЕЙСТИКА, АРХЕОЛОГІЯ»

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 032 Історія та археологія
галузі знань 03 Гуманітарні науки

Кваліфікація: Бакалавр історії та археології зі спеціалізації «Історія,
європеїстика, археологія»

Професійна кваліфікація : Історик, археолог, фахівець з європеїстики

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою СНУ імені Лесі Українки

(протокол № 7 від «28» травня 2020 р.

Освітня програма введена в дію з 1 вересня 2020 р.

(наказ № 142-з від «28» травня 2020 р.)

ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕНО

(із внесеними змінами та доповненнями)

Вченою радою ВНУ імені Лесі Українки

(протокол №__ від «__» _____2021 р.

Ректор _____ Анатолій ЦЬОСЬ

(наказ №__ від «__» _____2021 р.)

Луцьк – 2020

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма є нормативним документом, який регламентує нормативні, компетентнісні, кваліфікаційні, організаційні, навчальні та методичні вимоги до підготовки бакалаврів у галузі знань 03 Гуманітарні науки спеціальності 032 Історія та археологія.

Освітньо-професійна програма заснована на компетентнісному підході підготовки фахівця в галузі знань 03 Гуманітарні науки спеціальності 032 Історія та археологія.

Освітньо-професійна програма розроблена робочою групою СНУ імені Лесі Українки у складі:

1.Панишка С. Д., кандидата історичних наук, доцента кафедри археології, давньої та середньовічної історії України;

2.Стрільчук Л. В., доктора історичних наук, професора кафедри всесвітньої історії;

3.Крамара Ю. В., доктора історичних наук, завідувача кафедри всесвітньої історії;

4. Баюка В. Г., заступника директора Адміністрації державного історико-культурного заповідника у м. Луцьку;

5. Баран К. М., здобувача вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» спеціальності 032 Історія та археологія (ОПП «Історія, європеїстика, археологія»), групи Іст-31.

Рецензії та відгуки роботодавців, стейкхолдерів:

1 Адміністрація державного історико-культурного заповідника у м. Луцьку

2.Волинський краєзнавчий музей

Освітня програма погоджена вченою радою факультету (Протокол № 7 від 20.05.2020 р.), схвалена науково-методичною комісією факультету (№ 5 від 19.05.2020 р.) та затверджена Вченою радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки (№ 7 від 28.05.2020 р.).

Порядок розробки, експертизи, затвердження і внесення змін в освітню програму регулюється Порядком формування освітніх програм та навчальних планів підготовки фахівців за першим (бакалаврським) та другим (магістерським) рівнями в Східноєвропейському національному університеті імені Лесі Українки, затвердженим Вченою радою СНУ імені Лесі Українки.

Ця освітня програма не може бути повністю або частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

1. Профіль освітньо-професійної програми зі спеціальності 032 «Історія та археологія»

1 – Загальна інформація	
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Освітня кваліфікація	Бакалавр історії та археології зі спеціалізації «Історія, європеїстика, археологія»
Професійна кваліфікація	Історик, археолог, фахівець з європеїстики
Офіційна назва освітньої програми	«Історія, європеїстика, археологія»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, 240 кредитів ЄКТС
Наявність акредитації	Первинна акредитація
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Повна загальна середня освіта, ОС «Молодший спеціаліст»
Мови викладання	Українська мова
Термін дії освітньої програми	5 років
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://vnu.edu.ua/uk
2 – Мета освітньо-професійної програми	
Метою ОПП «Історія, європеїстика, археологія» спеціальності 032 «Історія та археологія» є підготовка фахівців на основі новітніх досягнень історії та археології із застосуванням сучасних форм навчання, які забезпечують набуття загальних та фахових компетентностей, відповідно до Стандарту вищої освіти за спеціальністю 032 Історія та археологія першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (наказ МОН України № 575 від 29.04.2020 р.	
3 – Характеристика освітньо-професійної програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Об'єкт вивчення та професійної діяльності: минуле людства, України та інших країн в усіх його проявах. Цілі навчання: підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, у сфері історії та археології. – Теоретичний зміст предметної області: становить система наукових теорій, концепцій, принципів, категорій, методів і понять, які використовуються в процесі вивчення минулого різних суспільств та їх сегментів, явищ, персоналій, сукупності матеріальних, побутових, духовних, соціальних аспектів в конкретному просторовому та часовому періоді. – Методи, методики та технології: загальнонаукові та спеціальні історичні методи аналізу подій, структур, процесів, культур та персоналій, методи і методики дослідження історичних джерел та археологічних культур, інформаційно-комунікаційні технології. – Інструменти та обладнання: програмне забезпечення, мультимедійні засоби; системи електронних бібліотек та архівів; автоматизовані бібліотечно-інформаційні системи; системи опрацювання

	текстової та графічної інформації.
Орієнтація освітньої програми	Освітня програма ґрунтується на фундаментальних засадах наукової методології та результатах сучасних наукових досліджень у сфері української і світової історії та археології. При цьому значна увага приділяється вивченню історії європейських цивілізаційних процесів та місця України у цих процесах.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Освітня програма передбачає надання спеціальних знань та фахову підготовку здобувачів вищої освіти у сфері історії та археології, необхідних для проведення наукового дослідження і подальшої професійної діяльності. ОПП фокусується на формуванні розуміння причинно-наслідкових зв'язків між різними подіями та явищами, взаємозв'язків минулого і сьогодення, передачі та популяризації знань в галузі історії, європеїстики та археології. Ключові слова: історичний процес, історія України, всесвітня історія, археологія, європеїстика, пам'яткознавство
Особливості програми	Оригінальність ОПП визначається, насамперед, її європейською спрямованістю, що на фоні регіональних особливостей історії та археології Волині, відображення цих процесів у місцевих об'єктах матеріальної і нематеріальної історико-культурної спадщини дозволяє ширше застосовувати практичні форми навчання.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Сфери працевлаштування випускників ОПП: науково-дослідні установи; музеї і галереї; туристична сфера, інституції охорони та популяризації культурної спадщини; ЗМІ; органи місцевого самоврядування та центральної влади. Відповідно до національного класифікатора професій (ДК 003-2010): 2442.1 Молодший науковий співробітник, науковий співробітник, науковий співробітник-консультант (Археологія) 2442.2 Археолог 2443.1 Молодший науковий співробітник, науковий співробітник, науковий співробітник-консультант (Історія) 2443.2 Історик, історик (економіка), історик (політика), історик (суспільні відносини) 2443.2 Консультант з питань історії
Подальше навчання	Мають право продовжити навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі освіти.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Комбінація лекцій, практичних занять із розв'язування проблем, виконання курсових проектів, навчальні та виробничі практики.
Оцінювання	Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою та шкалою ECTS. Форми оцінювання: поточний контроль,

	письмові та усні заліки, екзамени, атестаційний іспит,
6 –Перелік компетентностей випускника	
Інтегральна компетентність (ІК)	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми історії та археології у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій і методів гуманітарних та соціальних наук та характеризується комплексністю і невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу. 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. 5. Здатність спілкуватися іноземною мовою. 6. Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел. 7. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. 8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. 9. Здатність бути критичним і самокритичним. 10. Здатність працювати в команді.
Фахові компетентності (ФК)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами в минулому та сучасності. 2. Усвідомлення відмінностей в історіографічних поглядах різних періодів та в різних контекстах. 3. Усвідомлення соціальних функцій історика, розуміння можливості використання історії для досягнення політичних цілей, в тому числі наслідків зловживання історією. 4. Здатність використовувати у професійній діяльності наукові праці та інформаційно-довідкові видання (бібліографічні довідники, путівники до архівних фондів, архівні описи тощо), сучасні інформаційно-пошукові системи. 5. Здатність відшуковувати необхідні для освітньої та наукової діяльності історичні джерела (архівні та опубліковані документи, етнографічні, картографічні матеріали, музейні експонати, археологічні артефакти і т. п.). 6. Здатність використовувати релевантні методи опрацювання історичних та археологічних джерел, зокрема інструментарій спеціальних історичних дисциплін, а також сучасні інформаційні технології для обробки історичних даних.

	<p>7. Здатність використовувати фахові знання та професійні навички для виявлення, охорони та популяризації історико-культурної спадщини.</p> <p>8. Здатність використовувати у фаховій діяльності знання гуманітарних та соціальних наук, вміння аналізувати, оцінювати і прогнозувати політичні, економічні, культурні соціальні події та явища.</p> <p>9. Здатність працювати з історичними текстами і документами, коментувати, анотувати їх відповідно до певних критеріїв; презентувати і обговорювати результати наукових досліджень.</p> <p>10. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією.</p> <p>11. Здатність здійснювати та організовувати археологічну діяльність.</p> <p>12. Здатність робити відбір та прийняття на збереження артефактів і документів у відповідності до нормативів, організовувати археографічну діяльність, роботу в архівах та музеях, державних наукових та науково-дослідних установах у відповідності з прийнятими правилами та нормами.</p>
7 – Програмні результати навчання	
<p>1. Знати найважливіші факти історичного минулого українського народу і історії загалом, а також мати більш глибокі знання про певний історичний період або проблему.</p> <p>2. Розуміти контекст і причини відповідних історичних подій та використовувати ці знання у професійній діяльності.</p> <p>3. Знати основні підходи до вивчення вітчизняної та світової історії, принципи і методи історичного пізнання, основні типи і види історичних джерел.</p> <p>4. Володіти понятійно-категоріальним апаратом історичної науки, професійно оперувати науковими термінами, прийнятими у фаховому середовищі.</p> <p>5. Вміти працювати з письмовими, речовими, етнографічними, усними, архівними та іншими історичними джерелами.</p> <p>6. Виявляти взаємозв'язки між процесами у минулому та на сучасному етапі, аналізувати суспільні процеси в історії України у контексті європейської та світової історії.</p> <p>7. Розуміти і виявляти відмінності в історіописанні, поглядах на минуле представників різних епох та у різних контекстах.</p> <p>8. Брати участь у плануванні та виконанні наукових досліджень у сфері історії, презентувати результати досліджень, аргументувати висновки.</p> <p>9. Мати навички організації практичного вирішення питань історичної пам'яті та охорони матеріальної й нематеріальної культурної спадщини України.</p> <p>10. Застосовувати сучасні методики у процесі популяризації історії та археології, а також здійсненні різних видів педагогічної діяльності.</p> <p>11. Здійснювати аналіз ситуацій з урахуванням історичного контексту та/або історичних передумов.</p> <p>12. Здійснювати комунікацію з професійних питань з представниками наукових, громадських, релігійних і національно-культурних організацій і спільнот.</p> <p>13. Розуміти загальні та специфічні риси історичного розвитку різних регіонів України, Європи та світу, фактори, що зумовлюють різноманіття культур та національних спільнот, ефективно співпрацювати з носіями різних історичних та культурних цінностей.</p> <p>14. Вміти акумулювати та поширювати кращий досвід професійної діяльності, інтегрувати досягнення інших наук для вирішення актуальних проблем історії та археології.</p>	
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Більше 90 % науково-педагогічних працівників, що

	забезпечують викладання навчальних дисциплін за ОПП мають наукові ступені.
Матеріально-технічне забезпечення	Використання достатньої кількості аудиторій, в тому числі з мультимедійним обладнанням, комп'ютерних класів, спеціалізованих кабінетів, фондів Музею археології та Музею етнографії Волині та Полісся при СНУ імені Лесі Українки.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Використання інформаційного пакету навчально-методичних матеріалів в системі управління навчанням Moodle, ресурсів бібліотеки, офіційного сайту СНУ імені Лесі Українки та авторських розробок науково-педагогічних працівників.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Регламентується Постановою КМУ №579 «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність» від 12 серпня 2015 р., Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу СНУ імені Лесі Українки від 2 жовтня 2017 р. На основі двосторонніх договорів між СНУ імені Лесі Українки та університетами України.
Міжнародна кредитна мобільність	Регламентується Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу СНУ імені Лесі Українки від 2 жовтня 2017 р. У рамках програми ЄС Еразмус+ на основі двосторонніх договорів між СНУ імені Лесі Українки та навчальними закладами країн-партнерів.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Не ведеться

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

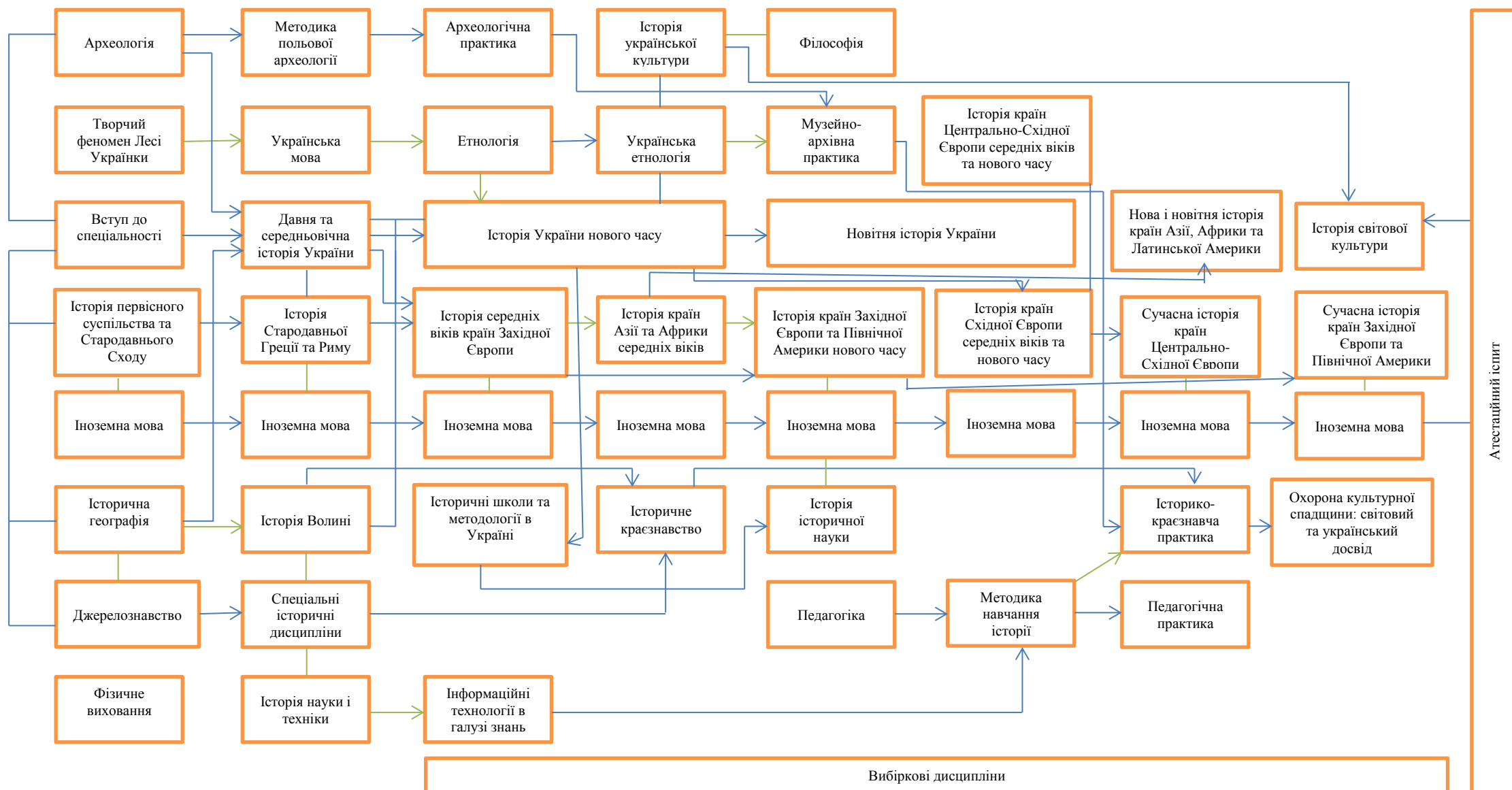
Код н/д (номер п/п)	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
Цикл загальної підготовки			
ОК1	Українська мова (за професійним спрямуванням)	4	Екзамен
ОК2	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	10	Екзамен/Залік
ОК3	Філософія	4	Екзамен
ОК4	Інформаційні технології в галузі знань	3	Залік
ОК5	Фізичне виховання	1	Залік
ОК6	Творчий феномен Лесі Українки	2	Залік
ОК7	Українська етнологія	3	Залік

OK8	Вступ до спеціальності	3	Залік
OK9	Історичне краєзнавство	4	Залік
OK10	Педагогіка	3,5	Залік
OK11	Етнологія	4	Залік
Цикл професійної підготовки			
OK12	Археологія	5	Екзамен
OK13	Історія первісного суспільства та Стародавнього Сходу	6	Екзамен
OK14	Давня та середньовічна історія України	8	Екзамен
OK15	Історія Стародавньої Греції та Риму	5	Екзамен
OK16	Спеціальні історичні дисципліни	4	Залік
OK17	Історія середніх віків країн Західної Європи	5	Екзамен
OK18	Історія України нового часу	8	Екзамен/Залік
OK19	Історія країн Центрально-Східної Європи середніх віків та нового часу	4	Екзамен
OK20	Історія української культури	4	Залік
OK21	Новітня історія України	9	Екзамен
OK22	Історія країн Західної Європи та Північної Америки нового часу	4,5	Екзамен
OK23	Історія країн Азії та Африки середніх віків	4	Екзамен
OK24	Історія країн Східної Європи середніх віків та нового часу	4	Залік
OK25	Нова і новітня історія країн Азії, Африки та Латинської Америки	4	Екзамен
OK26	Сучасна історія країн Центрально-Східної Європи	4	Екзамен
OK27	Сучасна історія країн Західної Європи та Північної Америки	5	Екзамен
OK28	Історія світової культури	5	Екзамен
OK29	Курсова робота з історії України	2	Залік
OK30	Курсова робота з всесвітньої історії	2	Залік
OK31	Археологічна практика (з виїздом)	2	Залік
OK32	Історико-краєзнавча практика	2	Залік
OK33	Педагогічна практика	5	Залік
OK34	Джерелознавство	4	Екзамен
OK35	Історичні школи та методології в Україні	3	Екзамен
OK36	Історична географія	4	Залік
OK37	Історія Волині	3	Залік
OK38	Історія науки і техніки	3	Екзамен
OK39	Методика польової археології	4	Залік
OK40	Історія історичної науки	4	Залік
OK41	Методика навчання історії	4	Екзамен
OK42	Охорона культурної спадщини: світовий та український досвід	5	Залік
OK43	Музейно-архівна практика	3	Залік
Загальний обсяг обов'язкових компонент		180 кредитів	
Цикл вибірових дисциплін			
OK44	Вибіркова дисципліна 1	5	Залік
OK45	Вибіркова дисципліна 2	6	Залік

OK46	Вибіркова дисципліна 3	5	Залік
OK47	Вибіркова дисципліна 4	5	Залік
OK48	Вибіркова дисципліна 5	4	Залік
OK49	Вибіркова дисципліна 6	5	Залік
OK50	Вибіркова дисципліна 7	5	Залік
OK51	Вибіркова дисципліна 8	4	Залік
OK52	Вибіркова дисципліна 9	4	Залік
OK53	Вибіркова дисципліна 10	4	Залік
OK54	Вибіркова дисципліна 11	4	Залік
OK55	Вибіркова дисципліна 12	5	Залік
OK56	Вибіркова дисципліна 13	4	Залік
Загальний обсяг вибірових компонент		60 кредитів	
Загальний обсяг освітньої програми		240 кредитів	

2.2. Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми¹

1 семестр	2 семестр	3 семестр	4 семестр	5 семестр	6 семестр	7 семестр	8 семестр

¹ Синім кольором відмічено прямі зв'язки між ОК; зеленим – опосередковані.

Атестація здійснюється у формі атестаційного іспиту

компонентам освітньо-професійної програми

[illegible]

OK19	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
OK20	+	+	+		+	+	+	+	+	+
OK21	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
OK22	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
OK23	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
OK24	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
OK25	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
OK26	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
OK27	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
OK28	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
OK29	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
OK30	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
OK31	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
OK32	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
OK33				+	+	+	+	+	+	+
OK34			+	+		+	+	+	+	
OK35			+			+	+	+	+	
OK36					+	+			+	+
OK37	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
OK38	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
OK39		+		+	+	+	+	+	+	+
OK40	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
OK41	+	+		+	+	+	+	+	+	+

[illegible]

[illegible]

**6. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН)
відповідними компонентами освітньо-професійної програми**

ОК/ ПРН	ПРН 1	ПРН 2	ПРН 3	ПРН 4	ПРН 5	ПРН 6	ПРН 7	ПРН 8	ПРН 9	ПРН 10	ПРН 11	ПРН 12	ПРН 13	ПРН 14
ОК 1.				+	+							+		
ОК 2.				+	+							+		
ОК 3.			+				+							
ОК 4.										+		+		
ОК 5.														+
ОК 6.									+					
ОК 7.	+				+	+							+	
ОК 8.			+	+										
ОК 9.					+				+				+	
ОК 10.										+				
ОК 11.													+	
ОК 12.					+				+					
ОК 13.	+	+				+					+		+	
ОК 14.	+	+				+							+	
ОК 15.	+	+				+							+	
ОК 16.				+	+				+					+
ОК 17.	+	+				+					+		+	
ОК 18.	+	+				+					+		+	
ОК1 9	+	+				+					+		+	
ОК2 0	+	+							+				+	
ОК2 1	+	+				+					+		+	
ОК2 2	+	+				+					+		+	
ОК2 3	+	+				+					+		+	
ОК2 4	+	+				+					+		+	
ОК2 5	+	+				+					+		+	
ОК2 6	+	+				+					+		+	
ОК2 7	+	+				+					+		+	
ОК2 8	+	+				+					+		+	

OK2 9	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+		+	+
OK3 0	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+		+	+
OK3 1					+			+	+			+		
OK3 2					+			+	+			+		
OK3 3										+				+
OK3 4			+	+	+									
OK3 5			+				+							
OK3 6													+	
OK3 7	+	+				+					+		+	
OK3 8	+	+				+					+		+	
OK3 9					+				+					+
OK4 0	+	+	+			+	+				+		+	
OK4 1									+	+		+		+
OK4 2									+	+				
OK4 3					+				+					

Гарант освітньої програми

С. Д. Панишко

Керівник групи забезпечення

Л. В. Стрільчук